

Omställning är ledordet för SADEVs utvärderingsprogram 2012-

I början på 2012 ska vi på SADEV ta oss an nya utvärderingar efter att ha avslutat regeringsuppdrag om samsamarbetsstrategier, och om demokrati och mänskliga rättigheter.

Det gemensamma temat för prioriteringarna för 2012 kan uttryckas som ”omställning”. Utvärderingarna grupperas i områdena:

Organisation, d v s svenska aktörers verksamhet.

Biståndsform, d v s hur fördelas biståndsmedel.

Utvecklingen i utvecklingsländer, d v s vad är resultaten i utvecklingsländerna.

SADEV:s utvärderingar ska vara av hög relevans för beslut. Det gör att såväl val av utvärderingsobjekt som tidpunkt för utvärdering och publicering är av stor betydelse. Naturligtvis säkerställer vi alltid utvärderingar som regeringen gett oss i uppdrag att göra. Dessutom prioriterar vi utvärdering gällande multilateralt bistånd och på området konflikt och säkerhet. Resterande utrymme ägnar vi åt utvärderingar som identifieras framför allt ur vår egen omvärldsbevakning, men också från samtal med ett antal berörda.

Resultatet av dels interna uppslag, dels externa förslag ser du i bifogade program. Förutom SADEV:s långsiktiga prioriteringar säkerhet/konflikt och multilateralt bistånd, har myndigheten ringat in bland annat anpassningsförmågan hos Utrikesförvaltningen och Sida, ut- och infasning av bistånd och den särskilda satsningen på klimat som tänkbara utvärderingsobjekt. För att ge en heltäckande bild beskriver vi i slutet på bilagan även våra pågående utvärderingar med anledning av regeringsuppdrag.

Som fristående myndighet eftersträvar SADEV en öppen dialog, vilket är en förutsättning för att våra utvärderingar ska vara relevanta och behandla både dagens och framtidens centrala frågor inom det internationella utvecklingssamarbetet och reformsamarbetet med Östeuropa.

Vi vill därför få dina synpunkter på det preliminära programmet. Vi välkomnar självfallet också andra förslag. Dina synpunkter och förslag på vad du ser som relevant att få utvärderat är viktiga. Utifrån alla förslag fattar vi självständigt beslut.

Tveka inte att höra av dig om du behöver förtydliganden eller har andra frågor.

Med vänlig hälsning,

Gunilla Törnqvist
Generaldirektör

Utvärderingsprogram 2012 -

1. Organisation

1.1 Anpassningsförmåga

Det senaste decenniet har ett antal utvecklingsländer visat god ekonomisk tillväxt och förmågan att attrahera andra finansieringskällor än bistånd har ökat. Parallellt har behovet att bredda biståndet till bland annat kontrollmakten, rättsväsendet och den privata sektorn uppmärksammats och fått ökat gehör. En allt större andel biståndsmedel ges till länder i konflikt och för återuppbyggnad. Lösningar söks avseende såväl klimatfrågan som på handelns område. Förväntningar och krav på biståndet illustreras inte minst genom frågor kring resultat av biståndet, korruption och hur biståndet påverkar de fattigas situation. Sammantaget tydliggör förändringarna betydelsen av god anpassningsförmåga och förändrade kompetenskrav hos biståndets aktörer.

De myndigheter som är mest tongivande vad gäller utvecklingssamarbetet är Regeringskansliet/Utrikesdepartementet (UD) och Sida. De har varit föremål för viss omorganisation och också starkt påverkats av insikten att ökad närvaro behövs ”i fält”, dvs. på utlandsmyndigheterna.

Under år 2011 har bland annat ”Utrikesförvaltning i världsklass” (SOU 2011:21) och ”Styrning av bistånd” (Statskontoret 2011:25) pekat på behov av förändring i utrikesförvaltningen och styrningen av utvecklingssamarbetet.

För att bidra till kunskapen om vad som behövs för berörda myndigheter – Sida och UD – att anpassa sig till och svara mot aktuella behov planerar SADEV att utvärdera anpassningsförmågan hos UD och Sida.

Sveriges internationella utvecklingssamarbete kännetecknas av stegvisa förändringar som redovisas årligen i Budgetpropositionen; sedan det statliga biståndets födelse har Riksdagen endast vid två tillfällen beslutat om en ”ny” politik på området: dels år 1962, dels år 2003.

I prop.2008/09:1 Utgiftsområde 7 redovisade regeringen att en plan hade fastställts för att utveckla kompetensen för utvecklingsfrågor inom UD. År 2008 hänvisades också inom UD till det så kallade kompetensutvecklingsprojektet. Bland annat torde lärdomar från genomförandet av planen från år 2008 kunna bidra till utvecklingen av organisationerna.

Syftet med undersökningen är tvåfaldigt. Dels är syftet att beskriva och analysera kompetensbehovet inom UD och Sida när det gäller att fördela biståndet och planera utvecklings- och reformsamarbetet samt att undersöka i vilken utsträckning kompetensen inom de båda organisationerna speglar detta behov. Dels handlar det

Datum

2011-11-03

om att undersöka de båda organisationernas förmåga att anpassa sig till förändrade kompetenskrav. Det kan konkretiseras i följande frågeställningar:

- Hur ser uppdraget ut på UD respektive Sida när det gäller biståndsbedömning och hur har det förändrats sedan år 2003?
- Vilken kompetens krävs för uppdraget?
- Hur är kompetensen på respektive myndighet anpassad till behoven?
- Vad gör man för att ytterligare anpassa kompetensen till kompetensbehoven? Hur planerar man för att utveckla den kompetens som krävs på respektive myndighet?

Således handlar det om att kartlägga vilken kompetens som behövs och vilken kompetens som finns samt hur man anpassar sig till kompetensbehovet inom de båda myndigheterna.

Olika typer av metoder är tänkta för utvärderingen. Till exempel ska frågan om de båda myndigheternas uppdrag när det gäller biståndsbedömning besvaras med hjälp av olika av strategiska dokument. Kompetenskrav och anpassningsförmåga belyses framför allt genom intervjuer med olika ledningspersoner och handläggare inom UD och Sida, samt utifrån enkäter till de anställda.

2. Biståndsformer

2.1 Ut- och infasning

Fokusering är en aktuell trend i biståndet. Strävan att fokusera biståndet leder till utfasning av bistånd i såväl sektorer som länder. Med för tidig eller illa planerad utfasning följer risk att samarbetspartnerns förmåga att förvalta och utveckla resultat går förlorad, eller att resultaten inte fortlever. Utfasning från ett samarbetsland påverkar Sveriges relationer med landet. En väl planerad, kommunicerad och genomförd utfasning kan resultera i stärkta relationer. Utfasningsprocessen kan emellertid också radera förtroende som byggts upp mellan olika parter.

Hur strategin för utfasning och dess flexibilitet förhåller sig till existerande utfasningsproblematik är viktigt. Hur problematiken behandlats i beredning och beslut behöver också fångas upp.

Några utvärderingar har gjorts på området. Samutvärderingen *Managing Aid Exit and Transformation*¹ visar att planering av utfasning och överlämnande är undantag mer än regel och att det samma gäller uppföljning av utfasningsprocessen. Utvärderingen tar bland annat upp frågan om hur utvecklingssamarbetet kan utvecklas för att minimera risken för svåra utfasningar. I rapporten beskrivs resultatet av utfasningarna som varierande från positivt till katastrofalt. I utvärderingen studeras också övergången från biståndsfinansierad verksamhet till nya bilaterala relationer, som kan variera beroende på land. I fallet Sydafrika och Sverige består den nya relationen av bredare icke-biståndsfinansierat samarbete. Övergången dit kallas infasning.

¹ [Managing Aid Exit and Transformation: Summary of a Joint Donor Evaluation](#). 2008. Samutvärdering mellan Sida, Netherland's Ministry of Foreign Affairs, Danida och Norad

Datum

2011-11-03

I november publicerade Sida en utvärdering med en historisk redogörelse för utvecklingsamarbetet med Laos, Sri Lanka och Vietnam. Utvärderingen sammanfattar erfarenheter från samarbetet i syfte att vägleda regeringarna i dessa länder, samt andra givare och internationella partners, om eventuell fortsättning av de olika insatserna. Sidans utvärdering lämnar förslag till framtida möjligheter och former för svenskt engagemang i de berörda länderna.

Ett antal intressanta ansatser för utvärdering av utfasning har identifierats. Till exempel kan man utvärdera utfasning inför övergång till bredare icke biståndsfinansierat samarbete, där fokus skulle ligga på relationen mellan utfasning och infasning av de nya samarbetsformerna samt hållbarhet av uppnådda resultat. Beredningsformer inför denna omformning av de bilaterala relationerna är ett viktigt fokus i en sådan utvärdering. En annan ansats kan vara fallstudier av utfasning från några länder i vilka Sverige fasar ut sitt bilaterala samarbete; beredning, genomförande (och resultat) av utfasningsprocessen kunde utvärderas i sin helhet eller med fokus på en enskild del eller komponent. En ytterligare ansats är att utvärdera beaktande av utfasningsproblematiken vid koncentration av biståndet, eller vid val av samarbetsformer. Då skulle fokus ligga på beredning och beslut.

En utvärdering av inledningen av ett samarbete med ett land kunde också ge värdefulla insikter. Till exempel kunde biståndet till Burma utvärderas.

2.2 Business for Development (B4D)

Under senare år har betydelsen av handel och näringslivsutveckling uppmärksammats allt mer och flera statliga aktörer är aktiva på området, till exempel Sida, Swedfund, Exportrådet och Kommerskollegium. Statligt finansierad verksamhet som syftar till att utveckla den privata sektorn i utvecklingsländerna har, liksom insatser för dessa länders tillträde på de internationella marknaderna, länge uppmärksammats inom svenskt utvecklingsamarbete. Sverige har bland annat ägnat sig åt frågor rörande företagens sociala ansvar, till exempel i termer av FN:s *Global Compact*.

Mot denna bakgrund övervägs en utvärdering på området B4D. Ett förslag avser genomslag för de internationella principerna för socialt företagande² (*Corporate Social Responsibilities*; CSR) i privatsektors- och handelsrelaterad verksamhet finansierad inom ramen för internationellt bistånd. Hur svenskt handelsrelaterat bistånd och biståndsfinansierad privatsektorutveckling har lett till förbättrade förhållanden med avseende på CSR-kriterierna angivna i OECD:s *Guidelines for Multilateral Enterprises*³ kunde bli föremål för utvärdering, liksom säkerställandet av tillämpning av *Global Compact*. Framgångsfaktorer och försvårande omständigheter, kapacitetsutvecklande och attitydpåverkande processer inom ramen för ökad samverkan och partnerskap, tyngd och tydlighet som ges CSR-frågor, utgör också exempel på frågor som kunde

² ILO:s "core rights", de tio principerna inom ramen för FN:s "Global Compact" och OECD:s "Guidelines for multinational enterprises". Se även FN:s generella deklaration om mänskliga rättigheter.

³ Ladda ner: http://www.oecd.org/document/28/0,3746,en_2649_34889_2397532_1_1_1_1_00.html

Datum

2011-11-03

belysas. Utgångspunkter finns bland annat i regeringens policyer för Demokrati/Mänskliga Rättigheter och Ekonomisk Tillväxt.⁴

Något av följande områden har också föreslagits bli föremål för effektutvärdering: *World Customs Organization's* implementering i Afrika av "Columbusprogrammet", stöd inom ramen för *International Centre for Trade and Sustainable Development (ICTSD)*, och *ARAC Arab Accreditation*.

2.3 Prestationsbaserat bistånd

Metoden prestationsbaserat bistånd ses som intressant och växande. För att på bästa sätt bidra till kunskap om metodens styrkor och svagheter är det angeläget att initiera utvärderingar av insatser där metoden tillämpas. Första steget är att identifiera lämplig(a) insatser där metoden prestationsbaserat bistånd använts.

2.4 Säkerhet och utveckling

I takt med ökad betoning på bistånd i konflikt- och post-konflikt-länder aktualiseras frågan om användbar användning av modeller gällande konfliktanalys. Konfliktanalyser används i varierande grad inom biståndet. Frågan är om det leder till ett mer effektivt bistånd anpassat till sammanhanget och om analyserna underlättar lärande och utveckling av insatser inom säkerhet och utveckling. Den föreslagna frågeställningen är: I vilken grad bidrar konfliktanalys till mer effektiva utvecklingsinsatser?

Fokus för en utvärdering planeras vara konfliktanalys i ett antal insatser och/eller länder/regioner. Avsikten är, om möjligt, att koppla utvärderingen till ett samarbetsprojekt med Phoenix-nätverket (i vilket SADEV ingår tillsammans med ett tiotal internationella aktörer inom utvärdering av konflikt/post-konfliktländer). Samarbetsprojektet består av flera delar, bland annat en teoretisk och historisk genomgång av de vanligaste modellerna för konfliktanalyser som används av givare och utvärderare. Den första fasen utgör underlag för en generisk modell som kan tillämpas på en fallstudie (förslagsvis Libyen). Prioriterade områden innefattar bl.a. säkerhetssystemreform, nedrustning, avmobilisering och återintegrering av före detta kombattanter, vilket ligger i linje med Sveriges policy för säkerhet och utveckling (2010).

Inom ramen för OECD har *Guidance on Evaluating Conflict Prevention and Peacebuilding* tagits fram och planeras utgöra en av utgångspunkterna för utvärderingen.

⁴ Regeringen, 2010: "Förändring för frihet", Policy för demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter inom svenskt utvecklingssamarbete 2010-2014, samt Regeringen, 2010: "Policy för ekonomisk tillväxt", Policy för ekonomisk tillväxt inom svenskt utvecklingssamarbete 2010-2014.

Datum
2011-11-03

2.5 Inflytande på multilaterala organisationers inriktning av utvecklingssamarbete (samutvärdering)

SADEV har initierat och leder en samutvärdering med Finlands utrikesministerium avseende inflytande från nordiska länder på multilaterala organisationers utvecklingssamarbete.

Utvärderingen bedömer hur länder i Norden har lyckats få genomslag för prioriteringen jämställdhet i policy och insatser i Afrikanska utvecklingsbanken/fonden respektive Världsbanken/IDA. Utvärderingen är i huvudsak processinriktad.

Jämställdhet har valts som område då prioriteringen delas av de nordiska länderna. Inflytandet av prioriteringen jämställdhet utvärderas bland annat genom jämförelser mellan berörda länders beredning och agerande inför styrelsearbetet i Afrikanska utvecklingsbanken/fonden respektive Världsbanken/IDA.

Syftet är att utvärdera relevansen och effektiviteten i ländernas agerande i styrelsearbetet och därigenom bidra till förbättring och effektivisering av enskilda länders beredning, samt samspelet i styrelsearbetet.

Utvärderingen beräknas vara avslutad i mars 2012.

2.6 *Drawing Lessons from Comprehensive Evaluations of International Institutions* (samutvärdering)

SADEV ingår i managementgruppen för projektet *Drawing Lessons from Comprehensive Evaluations of International Institutions*, som leds av utvärderingsfunktionen i GEF.

Ett betydande antal utvärderingar och bedömningar av multilaterala organisationers effektivitet har gjorts och görs på initiativ av såväl multilaterala som bilaterala organisationer. Inom ramen för projektet utvärderas de gjorda omfattande utvärderingarna avseende FAO, GEF, IFAD och UNESCO. Fler utvärderingar av multilaterala organisationer kan komma att ingå i projektet. Avsikten är att erhålla information om vad som efterfrågats i utvärderingarna och jämföra utvärderingarnas design och användning.

Ytterligare ansatser övervägs inom projektet: till exempel en sammanställning av tillämpade frågor och indikatorer i utvärderingar och bedömningar av multilaterala organisationers utvecklingssamarbete, samt test av deras betydelse. En sådan sammanställning kunde rationalisera utvärderings- och bedömningsverksamheten och eventuella kunskaps- och utvärderingsluckor identifieras.

Arbetet förväntas bidra till effektivare utvärdering av multilaterala organisationers utvecklingssamarbete, samt därmed ge bättre underlag inför beslut om bidrag till dessa organisationer.

Utvärderingen beräknas vara klar under 2012.

3. Utveckling i utvecklingsländer

Tema Mark och Vatten

3.1 Klimatsatsningen

Sverige har beslutat om 4 miljarder SEK i bistånd över fyra år för den så kallade Klimatsatsningen.

Särskilda satsningar är uttryck för prioritering och stark viljeinriktning. Samtidigt framförs kritik mot att särskilda satsningar är för kortsiktiga och kännetecknas av otydlig styrning. Vad är resultaten av klimatsatsningen och vilken roll spelade det att en särskild satsning gjordes på området?

3.2 Livsmedelssäkerhet och lantbruk

Enligt det första millenietvecklingsmålet ska hungersnöden ha reducerats till hälften år 2015. Livsmedelssäkerhet uppmärksammas även alltmer i samband med humanitära katastrofer. Inom livsmedelssäkerhet och lantbruk finns flera relevanta potentiella utvärderingsområden.

Identifierade områden för utvärdering är bland annat:

- Biståndsinsatser gällande ägande- och nyttjanderätt av mark. Äganderätt av markområden och utnyttjande av naturresurser är av betydelse för produktionsvilja och –möjligheter, samt kan ta sig uttryck i socioekonomiska och politiska konflikter.
- Erfarenheter av olika produktionsmodeller inom lantbruk. Lantbruksutveckling handlar oftast om ökad produktivitet och modernisering genom mekanisering och användning av till exempel konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel. I Sverige diskuteras möjligheten att i utvecklingssamarbetet främja ekologiskt lantbruk. Då olika produktionsmetoder erbjuder olika möjligheter för försäljning nationellt och internationellt vore en utvärdering som belyser olika modeller för hög produktivitet, avkastning och uthållighet värdefull.
- Insatser för att höja kapaciteten i några länder i Afrika att driva jordbruksutvecklingsfrågor. Flera jordbruksministerier tar fram planer, genomför och följer upp sina nationella jordbruksprogram. *Comprehensive Africa Agriculture Development Programme* (CAADP) är ett program som initierats av den afrikanska unionen och vars syfte är att stödja ekonomisk utveckling genom ökad jordbruksproduktion.⁵ IEG utvärderade år 2005 kapaciteten bland afrikanska ministerier.⁶ Mot bakgrund av CAADP, och olika

⁵ För mer information – se <http://www.nepad-caadp.net/>

⁶ Utvärderingen går att laddas ner på:

[http://lnweb90.worldbank.org/oed/oeddoclib.nsf/24cc3bb1f94ae11c85256808006a0046/5676a297fe57caf685256fdd00692e32/\\$FILE/africa_capacity_building.pdf](http://lnweb90.worldbank.org/oed/oeddoclib.nsf/24cc3bb1f94ae11c85256808006a0046/5676a297fe57caf685256fdd00692e32/$FILE/africa_capacity_building.pdf)

Datum

2011-11-03

utvärderingar inom ramen för kapacitetsuppbyggnad av jordbruksministerier i Afrika, kunde en utvärdering avse svenskt bistånd till stöd för institutionella förutsättningar för effektiv utveckling av lantbruket i några länder i Afrika.

3.3 Vatten och vattenfrågor

Tillgång till vatten är en central resursfråga på flera områden och satsningar när det gäller fattigdomsbekämpning. Frågan är av global karaktär när det gäller vattenförsörjning och fördelning av resursen vatten, men har också specifika regionala och lokala implikationer.

Tillgången till vatten har flera dimensioner:

- Nödvärdigt för att bedriva jordbruk och för att kunna öka produktiviteten av livsmedel (bevattning).
- Dricksvatten är oumbärligt (rent dricksvatten).
- Kopplingen till sanitet och rening av vatten (sanitet, hygien, rening).
- Konfliktsituationer kring vattentillgången.

En utvärdering inom något av dessa områden övervägs.

Tema Kapacitetsutveckling

3.4 Utvärderingskapacitet

Behovet av och efterfrågan på utvärderingskapacitet i samarbetsländerna är stor och viktig kapacitet har vuxit fram under senare år. Bidrag till kapacitetsutveckling på utvärderingsområdet beslutas främst av Sida och ges genom både bilaterala och multilaterala kanaler. Sida har gett stöd bland annat till *International Programme for Development Evaluation Training* (IPDET) och den internationella utvärderingsorganisationen IDEAS. Vidare har Sida stött utvärderingsnätverket NONIE och ger bidrag till 3iE. År 2009 beslutade Sida ge stöd till CLEAR⁷ som syftar till att utveckla regionala center för kapacitetsutveckling inom uppföljning och utvärdering.

Få mer omfattande utvärderingar har gjorts av de kapacitetsutvecklande aktiviteter som fått stöd av Sverige. Ett undantag är en utvärdering av IPDET⁸. Enligt utvärderingen är en av de främsta fördelarna med IPDET att deltagarna får möjlighet att utveckla ett internationellt kontaktnät. Utvärderingen finner inte någon stark organisatorisk påverkan på att genomföra eller använda utvärderingar. Rekommendationerna handlar om att finna alternativa vägar för kunskapsöverföring,

⁷ Regional Centers for Learning on Evaluation and Results, <http://www.theclearinitiative.org/>

⁸ International Program for Development Evaluation Training, IPDET, Evaluation of Program Impact

Datum

2011-11-03

utveckla en mer aktiv nätverkskommunikation för IPDET-deltagare, peka på kontextuella faktorer i genomförandet och användandet av utvärderingar, samt utveckla strategier för organisatorisk utveckling.

Exempel på utvärderingsfrågor: Är den verksamhet som Sverige bidrar till i linje med gällande strategi för kapacitetsförstärkning? Uppnår insatserna vad de avser göra? Vilka resultat kan identifieras på kapacitetsutvecklingsområdet, samt vilka insatser sträcker sig bortom individnivå till att även visa resultat på sektors- och organisationsnivå?

En utvärdering med tydligt perspektiv från utvecklingsländer övervägs.

3.5 Riksrevisionens utvecklingssamarbete

Riksrevisionen har alltsedan år 2008 erhållit medel för utvecklingssamarbete över ett särskilt anslag under Utgiftsområde 7. Anslaget uppgår till 40 milj. SEK.

Målet för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete är att inom ramen för svensk biståndspolitik stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva offentlig revision, stärka parlamentens kontrollmakt och bidra till uppbyggnaden av god förvaltning och korruptionsbekämpning i utvecklingsländer. Huvudinriktningen är långsiktigt institutionellt samarbete.

Den 1 januari 2011 infördes ett tillägg till 22 § *lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen*. Genom ändringen regleras att inriktningen av det internationella utvecklingssamarbetet ska beslutas av Riksrevisionen efter samråd med Sida. I utredningsarbetet som föregick lagändringen underströks att det var angeläget att Riksrevisionen och Sida agerar på ett samordnat och ett effektivt sätt med utnyttjande av bästa möjliga kunskap inom biståndsområdet.

I augusti 2011 beslutade Riksrevisionen om rapporten Resultat av Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete, som överlämnades som information till Utrikesutskottet.

Mot bakgrund av den betydelse som en fungerande kontrollmakt har och i avsaknad av tidigare samlade externa utvärderingar av Riksrevisionens arbete på utvecklingssamarbetets område, samt nyligen genomförda förändringar, vore en fördjupad utvärdering av Riksrevisionens utvecklingssamarbete motiverad.

4. Pågående regeringsuppdrag

Samarbetsstrategiutvärderingar

SADEV fick i regeringsbeslut hösten 2009 (UF2009/71317/USTYR) i uppdrag att under perioden 2010 - 2012 "utvärdera ett urval av samarbetsstrategier för enskilda länder. SADEV ska härvidlag utvärdera resultaten av den verksamhet som får svenskt stöd inom ramen för en samarbetsstrategi. För att följa principer om biståndseffektivitet ska SADEV i första hand

Datum

2011-11-03

basera utvärderingarna på befintligt material. Två utvärderingar ska dessutom granska samarbetsstrategin som styrinstrument”.

I enlighet med SADEV:s förslag till flerårig utvärderingsplan (2009/0075) och efter dialog med representanter för Utrikesdepartementet (UD) ska utvärderingarna omfatta landkategorierna ett, två och tre, samt tidsmässigt anpassas till arbetet inför framtagandet av ny strategi. Val av samarbetsstrategier har skett i enlighet med föreslagen utvärderingsplan och efter avstämning med intressenter inför planeringen av respektive utvärdering.

Mot bakgrund av bland annat Statskontorets rapport (2011:25) om styrning av svenskt bistånd konstateras att ytterligare samarbetsstrategiutvärderingar än de redan pågående inte är aktuella under 2012.

Utvärderingarnas syfte är både lärande och ansvarsutkrävande. Slutsatser och rekommendationer förväntas bidra till att utveckla styrningen av Sveriges bilaterala samarbete i olika landkategorier, samt ge information om resultat av olika slags insatser.

Samarbetsstrategi Serbien

Samarbetsstrategin för Serbien 2009-2012 utvärderas såväl avseende resultat som styrning. Enligt strategin ska det svenska stödet koncentreras till sektorerna demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter samt naturresurser och miljö. Inom dessa sektorer resultatbedöms insatser. Strategin som styrinstrument granskas utifrån relevanta riktlinjer för processen.

Utvärderingen ska utgöra ett underlag inför beslut om ny samarbetsstrategi för Serbien, samt bidra med lärdomar av vidare betydelse för det bilaterala utvecklingssamarbetet.

Utvärderingen beräknas bli publicerad i januari 2012.

Samarbetsstrategi Guatemala

Enligt samarbetsstrategin för Guatemala 2008-2012 ska prioritet ges åt områdena demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter, hållbar fattigdomsorienterad tillväxt i fattiga regioner, och hälsa. Resultat på dessa områden kommer att redovisas utifrån olika ansatser för utvärdering – till exempel görs en metautvärdering avseende insatser inom hållbar fattigdomsorienterad tillväxt, medan indikatorer på sexuell och reproduktiv hälsa prioriteras på området hälsa.

Utvärderingen ska utgöra ett underlag inför beslut om ny samarbetsstrategi för Guatemala samt bidra med lärdomar av vidare betydelse för det bilaterala utvecklingssamarbetet.

Utvärderingen beräknas vara klar i mars 2012.

Datum

2011-11-03

Demokrati och mänskliga rättigheter

I Regleringsbrev (UF2009/83257/USTYR) för budgetåret 2010 fick SADEV följande uppdrag:

Myndigheten ska genomföra en utvärdering av resultatet av det bistånd vars huvudinriktning är demokratisk utveckling och ökad respekt för mänskliga rättigheter. Utvärderingen ska utgå från de mål avseende demokrati och mänskliga rättigheter som anges i de strategier som styr den verksamhet som ingår i utvärderingen samt från mål och ställningstaganden regeringen gör i gällande ämnespolicy (policy för demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter). Om möjligt ska utvärderingen genomföras i samverkan med andra givare. Utvärderingen med tillhörande rekommendationer ska redovisas skriftligen till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 15 februari 2012.

Efter dialog med Regeringskansliet genomförs uppdraget i huvudsak genom att exemplifiera resultatet av det aktuella biståndet genom utvärderingar i olika landkategorier (långsiktigt utvecklingssamarbete, konflikt/post-konfliktländer och reformsamarbete i Östeuropa): Guatemala, Kenya och Serbien. I dessa länder är det svenska stödet för demokrati och mänskliga rättigheter förhållandevis omfattande och diversifierat. För att belysa situationen i Asien görs en utvärdering med fokus på Kambodja och Vietnam. Dessutom görs en delutvärdering på det kvantitativa området. Resultat redovisade i tidigare utvärderingar ingår också i arbetet.

Utvärderingarna belyser framför allt insatser inom områdena yttrandefrihet, procedurer och institutioner, offentlig administration, rättssektorn, civila samhället, jämställdhet, samt allmänt främjande av mänskliga rättigheter.

Utvärderingarna ska bidra till lärande inför framtida policy- och strategiutveckling samt utgöra ett underlag för kommande resultatredovisning. De kan även bidra till lärande och verksamhetsutveckling på Sida och andra genomförande organisationer i Sverige och samarbetsländerna vad gäller insatser för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter.

Uppdraget med tillhörande rekommendationer redovisas skriftligen till Regeringskansliet senast den 15 februari 2012.